

EGYETÉRTELIS POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetések és nyitlerek felvételének arányabily szorint a kiadó hivatalban: Budapest IV. himz-utca és kalap-utca sarkán 1. sz. Hirdetések felvételének a külföldön: Bécsben: Oppclik A-nál, Stubensbastei Nr. 2. Mosca: Rudolfnál, Sellerstraße Nr. 2. Haasenstein és Voglernél, Wallfischgasse 10. Danubio G. L. és társánál, Wallzeile Nr. 12. Párizsban: Zaidlot Mosse, 40, rue noire demies-Victaires (place de la Bourse). Frankfurtban aJ.M.: Dawbe G. L. és társánál.

Szerkesztő-s kiadó-hivatal: Budapest IV. himz-utca és kalap-utca sarkán 1. szám. Csek lérményes levelek fogadhatnak el. Kéziratok vissza nem küldének. Előfizetési díj: Vidékre postán vagy helyben házhoz hozva: Egy évre... 20.— Félévre... 10.— Negyedévre... 5.— Egy hóra... 1.80 Egy szám 6 krajczár.

A függetlenségi párt.

Szapary grófnak eszébe jutott vészjelteni a függetlenségi párt erősbödése miatt. Ennek innen-onnan heted napja lesz már. És e hét nap óta a kormánypártnak két közlönye, már tudniillik, a két fővárosi közlönyre szakadatlanul foglalkozik a függetlenségi párttal. Van még egy harmadik közlöny is, az egyesült ellenzéknek lapja, mely ama két kormánylappal semmiben se ért egyet, de a függetlenségi párt rágal-mazásában teljesen egyetért. E három lap megkapta valahonnan a parancsot s most parancsóra dolgozik a közjogi ellenzék ellen, mintha épséggel nem akadna egyéb dolga. Igaz, hogy az egyesült ellenzék közlönye eddig nem igen tett egyebet, mint piszkolta a „szélibal“ pártot, de hát nekünk e fölött eltűnődni nem jutott eszünkbe. Nagyon gyenge legény lenne az oroszlan és épséggel nem lenne ő oroszlan; ha ő déli pihenésében avagy viaskodó harezi kedvében háborgatni engedné magát azon gondolat által, vajjon mint vélekednek róla a hollók és varjak, kik a feje fölötti lombok árnyékában rejtőzködtek. Bizony a függetlenségi párt sem törődött azzal, mint vélekednek róla az egyesült ellenzék táborában.

A dolog azonban kezd egy kissé bonyolódni, kezd egy kissé érdekesebbé válni. A kormánypárt kebelében alakult egy párt-szervező bizottság. Vajjon miért alakult s miért épen most alakult ez a bizottság? Kétségtelenül azért, hogy a kormánypárt a jövő országos választásoknál biztos diadalra számíthasson. Am ki teheti kétséssé vagy általában miként válhatik kétséssé a diadal? Kétséssé válhatik úgy, ha a nemzet egyszerű már elhatározza magát arra, hogy saját igaz jogainak élvezetét ne jussón és saját igaz érdekeinek tisztelőjét és érvényét szerezzen. S vannak jelenségek, hogy a nemzet kezd már ébredéni és a fennálló kormányrendszernek szegődvényes ügy-nökeit kezdi lerázni nyakáról. Más szóval a nemzeti önért emelkedésével együtt terjed a függetlenségi párt politikai meggyőződése, mint a virág kinyíltával együtt terjed az illat. A közép-ellenzékétől nincs oka félni a kormánypártnak. Anyyira nincs oka, hogy e pártot edes szóval hívja vendégnek, osztozó társnak önmagához. Ha tehát szükséges neki a szervezkedés: szükséges az pusztán a függetlenségi párt ellenében.

S nemcsak mi vélekedünk így. Így vélekedik maga a pénzügyminiszter is. Legünneplésőbb, évenként csak egyszer előforduló nyilatkozatában, a pénzügyi expozícióban hangsúlyozza ő, hogy a függetlenségi párt terjedése ellen szükséges mindent megkísérteni, még azt is, hogy a közjogi alapon álló, de a kormánypártot kívül álló összes elemek egyesüljenek s a függetlenségi párt legyűrőjévé kezük fogva, válluk-ve iparkodjanak. Ez nagy szó. Mert pénzügyminiszter ejté ki a szót s mert pénzügyi expozícióban ejtetett ki a szó. E miniszteri nyilatkozat az, melyet a kontinens minden pénzügyi közönsége tudomásul vesz; melyt minden bankár és minden középkezes, ki csak a magyar állam hitele iránt künt a külföldön érdeklődik, figyelemmel olvas s végre, melyet komoly tanulmány tárgyává tesz évenként maga a fejedelem is. Ha ily előterjesztésben a pénzügyminiszter a végül megfogant gondolatot tartja; ha pénzügyi előterjesztésben maga a miniszter bevallja azt, hogy Magyarországban „terjednek a szélsőségek“: akkor már valahol, valamiben, valami nagy bajnak kell lenni. Fontos ok nélkül ily nyilatkozatot jőzan eszű miniszter nem tehet.

S bizonyára nem tett Szapary sem. Ha most mégis a kormánypártnak közlönyei egy hétet át egyebet sem tesznek, mint kicsinylik a „szélibal“: mi alig tehetünk okosabbat, mintha a pénzügyminiszterhez utasítjuk őket: ám a „szélibal“ ereje felől kérdezzék meg az ő véleményét. Mert anny bizonyos, hogy a mikor maga a pénzügyminiszter minden időközbeni adóemelések dacára is 25 milliányi deficit-tel áll elő a jövő évre: akkor maga a pénzügyminiszter súlyos ok nélkül sötétnek s különösen a valónál sötétebbnek semmi esetre sem festi az ország pénzügyi és politikai helyzetét. Nem festi annál fogva, mert hiszen neki kölcsönre van szüksége, a kölcsönnek kamata van, a külföldi hitelező pedig bizony nem örömezt nyitja meg pénzes tárczáját olyan ország számára, a hol maga a pénzügyminiszter bevallása szerint „a szélsőségek terjednek.“ Avagy elszólta volna magát a mi könnyűvérű pénzügyminiszterünk? S most a kormány közlönyeinek egy hétet át azt kell bizonyítani, hogy az a pénzügyminiszter, ki

őket is segíti kitartani, e folyó október hónap negyedik napján üres ostobaságokat fecsegett össze?

Igaz, hogy e közlönyöktől ismeretes tapintatosságunknál fogva kitelki ilyesmii is. Hanem hát mi tudjuk, hogy Szapary gróf nem ostobaságot fecsegett. Mi tudjuk, hogy neki e pontban igaza volt. Mi ismerjük az ország tulnyomó nagy részének hangulatát s mi igen is belátjuk azt, hogy a közjogi alap kormánypárti és közpós ellenzékii hiteinek nagyon is szükség az egyesülés, ha ezt az alapot tovább is — már addig, a meddig — fenn akarják tartani. Igaz: most, a választások előtti időben minden városból, minden vidékből vannak jelentések, kik a főispá-noknál s a központi kortes-bizottságnál mellüket verve igaz kormánypártiaknak áruolgatják magukat. De hisz ez természetes. A kormányban sok pénze lesz a választásokra. Az ajánlati tárgyalás nem sokára ki lesz írva. A minnendó licitáció nem sokára meg lesz tartva megvénként és választókörületenként. Vállalkozó pedig e sok nyomorral küzdő országban egyaránt akad pézsgödörtisztogatásra s választási kormány-pénz elköltésére. Am a tisztelt kormányközönség kisértései csak megközelebről megismerkedni azokkal, kik választások előtt jelentkeznek kormánypárti ügynőkök.

Azonban pedig erről most még sem akarunk bővebben beszélgetni. Hanem konstátjuk igen is, hogy ma mind a kormány, mind a közpós ellenzék azzal hetvenkedik a fejedelem előtt, hogy ő és egyedül csak ő menti meg az országot a „szélsőséges“ függetlenségi párttól. A közpós ellenzék azt rebegéti szakadatlanul, hogy Tisza Kálmán titkon összezsíjtsák a függetlenségi párttal. Ezzel gyanúsítja a kormánypártot az udvar előtt. A kormány-párt pedig szintén szakadatlanul azt állítja, hogy a közpós ellenzék eltanulta a „szélibal“ jelszavakat s rosszabb, szenvedélyesebb, felforgatóbb magánál a „szélibal“-nál is. — Mi pedig a hatalom utáni e telhetetlen étvágy fogsikorgatásai között megvénki nyugodtan a magunk utját. Az udvar előtt nem gyanúsítjuk egyik pártot sem. Mert nekünk az udvar előtt „ma“ semmi dolgot. Mi a nemzetre számítunk, mert tudjuk, hogy a nemzet mi csak számít. Az udvarral mi majd csak akkor állunk szóba, ha a nemzet azt a két marakodó pártot előbb lelöki a hatalom polczáról. Elég jó idő jár ránk: mi tudunk várni.

Dulcigno itt, Dulcigno ott.

Konstantinápolyból új jelentés érkezett. A török minisztertanács elhatározta Dulcignonak haladéktalan és feltétlen átadását. Így hát ez a kis pont, mely körül jelenleg az egész földréz forog, újra föl-merül a süszetből, hogy talán a jövő pillanatban újra alászálljon Komikus játék valóban. Nem hiszszük, hogy egész Európának újságolvasó közönsége előtt az a Dulcigno név már valami természetfölötti egészen miszthikus jelentőséget nem nyert volna és a néhány halász kunyhó fölött nem látók lebegni az antik végzetnek, a háboru-és béke-osztó istenségeknek minden képezeleti alakjait. A szultán most hát átadja Dulcignot. Így az összes európai hatalmak nagy hajóvadászata egyszerre megállhat. A pánczélos hajók most újra elhalaszthatják a folyton hirdettét idegfe-szítő előadást és eszöndesen vesztegelhet-nek biztos kikötőkben, a nyugtalanná lett börzék is újra föllelkeznek. Dulcigno halászviskói még ott állanak régi helyökön és Montenegrónak valami matematikai kapacitása az átvételnél meg is számol-hatja őket.

De nem ismerjük még a török minisztertanács határozatának valódi jelentősé-gét, és algha nem Dulcigno öbléből még sok armányos meglepetés zudulhat árva fejünkre. Vajjon maga a török kormány akar-e gondoskodni arról, hogy az albán lakosok ellenállása dacára a helys-ég montenegrói kézbe kerüljön. Vagy a határozatnak épen csak az a jelentősége, hogy a török kormány visszavonja saját csapatait, Európára és Montenegróra biva, hogy az albánok ellenállásával boldogul-janak. Az előbbi esetet bájos hinni, mert az a török kormányt összeitöközésbe hozná saját népeivel és könnyen egy általános bellázadás eshetőségét idézné fel. A másod-ik esetben épen ott volnánk újra, hol még két hét előtt állottunk, Montenegró megindíthatná hadsergét, és a nagy ar-mada ágyuit irányozhatná a Dulcignot kör-mező albán hadállások ellen. Mindenkép bajos hinni, hogy most a béke anyagai

szállottak hirnökök útjára a konstantiná-polyi minisztertanácsból.

De ki hiszi azt is, hogy a nagyhatal-mak elértnek tekintik céljukat és Dulcigno tönyleges átadása után lemondanak minden erőszakos fellépésről a török kormány irányában? A dulcignoi kérdésen kívül már eddig is egész csomó követelés van folyam-atban a török kormány ellen. A görög kérdés, az örmény kérdés, a belreformok kérdése mind olyanok, melyek Gladstone tüzes buzgódságát igénybe vehetik. Es semmi kétség, az angol premier meg fogja tenni a magáét. Még ha a most hangzatott követelések mind békés megoldást nyerné-nek, ki várhatná a megnyugvást, ki remél-hetné a békét? Törökországban el kell vesztie, delendam esse, ez Gladstone ál-landó ítélete, melyet nagyobb vak hittell ismétel, mint hajdan Karthagónak nagy ellenfele. A török államférfiakat nagy el-ismerés illeti, hogy a véleleteket el-odázní és a háborus összeütközést ki-kerülni törekednek. De bizonyára már csak a legkevesebbet hittel teszik. Így nagy természetesen egyhamar kell bekö-vekeznie az időpontnak, hol az európai hatalmak teljesen jogos követeléseie eg-zen sükét fűlekre fognak találni Konstan-tinápolyban, hol fatalisztikus elszántsággal fogják felidézni azt, a mi már mindenképp kikérülhetlennek tünik föl. A török kor-mány most teljesíti a dulcignoi követelést, de azt a viszont követelést emeli, hogy Európa a többi kérdések tárgyalása előtt mondjon le a jogtalan és erőszakos be-avatközsíról. Nem olyan ez, mint a kif-osztott áldozatnak követelése az őt meg-támadotakhoz, hogy mondjanak le zsák-mányukról?

Budapest, október 11.

A hatalmak beleegyezése az angol kor-mány javaslatához még mindig nincs meg, s már Lon-donban is kétkedni kezdenek abban, hogy egyál-talában kész lesz-e Európa ráállni a javaslatra, mely kétségtelen ellemmondásban van a berlini kongresszus jegyzőkönyveivel. Így kell legalab-b magyarán az angol kabinet bizalmas lapjának, a „Pall Mall Gazette“-nek azt a legújabb közlé-sét, mely szerint a hatalmak mind elfogadták ugyan a javaslatokat, de azok végrehajtását három manda-táriusra bízták. E jelentés valószínűleg nem annyira lény, mint újabb javaslat, melylyel Gladstone ur könnyebben véli megnyerni a hatalmak bele-gyezősét. S nem valóink tövédni, midőn azt hisz-szük, hogy ez az a „további propeozíció“, me-lyet a whig-kabinet (mint jelentették) kész-leben tartott arra az esetre, ha első ja-vaslatai visszautasítottak. — Az összes jelek oda látszanak mutatni, hogy Ausztria-Magyarország és Németország nagyon tartózkodikól, ha nem tel-jesen visszautasítól, viselik magokat az angol ja-vaslattal szemben, s minthogy Franciaország az akczióhoz csak akkor esadlakoznék, ha a nevezett két állam már hozzájárult a „P. M. Gazette“-nyilván Olaszország adheziójára s ezzel az angol-orosz-olasz háromságra számít, mely ha az akczióra elhatározottnak nyilvánítja magát, a másik három hatalom részéről nem fog ellentétlása ütözni. — Ezek lesznek talán a nevezett lap által emleggett mandatóriumok, s egyuttal kimutatói annak, hogy eu-rópai koncert nincs, mert három hatalom nem akarja megtenni azt, a mire másik három vállalkozik.

Megörösíti a fölfogásunkat a „Köln. Ztg.“ követző párisi távirata: Franciaország, mint hírlík, elhatározta, hogy magatartását Ausztria-Ma-gyarországéhoz és Németországéhoz fogja alkalmazni. A kormány abban a nézetben van, hogy Smyrna és más kikötők ostromzárólását Angliára magára kell hagyni s ezt legfölebb morális tá-mogatásban részesíteni. Oroszország természetesen szonnal elfogadta az angol javaslatot; ezt tette Olaszország is, de az az fantáziával, ha a többi hatalmak is esatlakoznak hozzá. Ellenben Ausztria-Magyarország és Németország híri szerint tudtára ádták Gladstone urnak, hogy javaslatait nem fogadják el. — Nem vetették ugyan el egyenesen a javaslatokat, hanem folytatják a tárgyalásokat egy közvetítő módozat találása vé-gétt, hogy fenn lehessen tartani az európai egyet-értést, és Franciaországot rábírti, hogy vegyen részt a hatalmak további rendszabályaiban. Erre azonban kevés kílítás van, mert a közvélemény azt követeli, hogy Franciaország föltétlenül semle-ges maradjon. Gladstone nagyon ingerült Francia-oroszág, Németország és Ausztria-Magyarország magatartása miatt, de minisztertanácsai azt tanácsolják, hogy kevésbé erőszakos politikára térjen át.

Howe miben állottak tulajdonképp ama javas-la-tok, arról bár sok mindentélő lehetett hallani, pozitív jelentés még mindig nincs előttünk. Egy londoni magántávirat szerint a Downing-streeten fogalmazott javaslat igen terjedelmes és titizes. Ajánlja Lesbos fölfoglalását, Smyrna és Szal-oniki elzárását a vámvételek fölfoglalásával, és a Dardanellák ostromzárólását. Mindezt vagy az összes hatalmak, vagy csak a benne részt venni kívánók hajtanák végre. Mihelyt a rendszá-r Lapunk mai számához egy iv melléklet van csatolva.

balýok megtették, a szultánnak újabb határidőt tüzzenek ki, s ha ennek lefolyása alatt sem enged, nyomuljanak be a hajók a Dardanellákba és a Bosporusba s így vágják el az ázsiai Törökorszá-gal való közlekedést. Az angol javaslat ezeket az intézkedéseket olyanoknak nevezi, melyeknek ha-tékonyága bajoson vonható kétségbe. Megjegye-zendő még, hogy Anglia a montenegrói, görög és örmény kérdések egyszerre való megoldását „con-ditio sine qua non“-nak tekintí.

Mialatt e tárgyalások közben a Teodo előtt hor-gonyzó föttán a legnagyobb bizonytalanságról s hol az egyik, hol a másik hatalom visszahívó paranc-sáról szól a hír, csak azért, hogy ezt egy másik híri ismét megzúfofja, a porta, ugy látszik, tetre határozta el magát. Álljanak itt a ma déli következő táviratok:

A „Daily Telegraph“ jelentése Konstantiná-polyból: A porta a nélkül, hogy a hata-mak választát bevárná, valószínűleg elhatározza Dulcigno haladéktalan átadását; ellenben fenn fogja tartani a hajóhaditűntetésre vonatkozó kö-veteleseit.

A „Times“ egész tartózkodással, azt jelenti, hogy a szultán a tegnapi miniszter-tanács utáni beleegyezését adta Dul-cigno föltétlen átadásához. — A „Daily News“ szintén Konstantinápolyból érke-zett jelentések következtében elhalasztották a mára összehívott kabinetülasót.

A párisi „Havas“ úgynökségek Konstanti-nápolyból érkezett távsürgöny megerősíti azt a hírt, hogy a tegnapi minisztertanács elhatározta Dulcigno haladéktalan és föltétlen átadását.

Ha a porta ezt esakugyan megteszi, szinte kétségtelen, hogy az angol kabinet javaslatai, me-lyek a görög és örmény kérdést fölelelik, teljesen elvetettek a hatalmak részéről s a flotta, mely ugyis oszadadozásban van, végkép elszéled. Tekintve azonban az eddigieket, e hírt egyelőre bizalmatlansággal kell fogadnunk.

E jelentés-ek további megerősítésére s illetőleg valóslására várua, — jegyezzük föl még azt a berlini határozatot, — mely szerint a német kormány Béesbe megüente, hogy óvatosan utóljék meg az angol javaslatokat. Ugy látszik, ez az intelem ráért a Ballpatyra, mert legalább is feltűnik, hogy a „P. Lloyd“ mai szemléjében jónak látja azt az óhajátást fejezni ki, hogy ne Ausztria-Magyaror-szág legyen az a harmadik hatalom, mely Oroszország és Angliával együtt Európa megbizotja gyanánt gerálja magát. Egy párisi távirat szerint a hatalmak csak annyiban értenek egyet, a meny-nyiben a porta október 4-ki jegyzékét visszautasít-ják. De ha Dulcigno átadása tárgyú válik, ez az egyetértés abban is nyilatkozhatik, hogy minden további diszkusszió nélkül egyszerűen elvetik az angol javaslatokat.

Irországól egy újabb agrárius me-re-nyletről adnak hírt, melynek szerencsére nem volt véres kimenetel. Szardán este nyolcez és kilencez óra között, ismeretlen egyének Wills Ga-son Richard kapitányra löttek, midőn ez nagy-bátyja“ külkeleghi (Drummier) lakásáról fiére há-zához visszatért; szerencsére nem sebeztek meg. A kapitány tovább fölyótát újút Borishane felé, hol a merénylőknél tudósítá a rendőrségt, mely tüstént intézkedett. Gason kapitány weymouthi la-kásáról csak két nappal azelőtt érkezett Tippera-ryba. A kerületben azt beszéltek, hogy bírléptén-zési fölverezésért érkezett oda, és azt hiszik, hogy a lövés a kapitány megfélemlítését végett történt.

Czeng marquis pétérvári klmáni követ, mint tegnap hírekhez kiegészítéssel jelenthették, megszakította viszonyát az orosz udvarral, s min-den órában várja Pekingből az elutasási rendelet-t. Lesszovski tengernagy híri szerint azt taná-csolja, hogy sürgönyben az orosz kormány, hogy ragadják meg az ineziatívát, s támadja meg egyenesen Khina fővárosát.

Az 1881-ki évi állami költségvetés tár-gyalása.

— okt. 11. A pénzügyi bizottság ma kezdte meg az 1881-ki költségvetés tárgyalását. A kormány részé-ről jelen voltak Tisza Kálmán miniszterelnök, Szap-ary pénzügyminiszter, Kemény és Bedekovich miniszterek. A bizottság tagjai teljes számmal je-lentek meg. A bizottság azonnal belemelt a rész-letes tárgyalásba, minután a bevet szokás szerint a pénzügyi helyzet fölötti általános tárgyalást és vitá-t a pénzügyi bizottság csak a költségvetés rész-letes megállapítása után, ha a biány nagyságára nézve már tájékozva van, szokta megkezdeni. A mai ülés folyamában elfogadtattak és meg-állapítottak a király udvartartás és kabineti iroda, az országgyűlés, központi nyugdíjak, államadóssá-gok, vasuti subvenziók, Fieme, az állami számvé-vozkék, a miniszterelnökség, az ő felsége személye mel-léti miniszterium, a horvát-szlavon miniszterium és a belügyi miniszterium költségéi. Mindezen terezák körül élénkebb vita nem fejlett ki, mert az 1881-ki előirányzat az eddigiektől alig tár el s mert ezen kiadások legnagyobb része már a nor-malbudget jelleggel bírnak, másrészt pedig — mint az államadósságok és vasuti subvenziók — törvényeken és szerződéseken alapulnak.

Egyes fölvetett kérdések alkalmából mind-azon által a kormány részéről nevezetesebb nyilat-kozatok történtek. Így p. Tisza miniszterelnök kijelenté, hogy a belügyminiszteriumban hosz-szabb idő óta tanulmányoztatik a házi adó be-hozatalának kérdése s ezzel kapcsolatban a megyék közigazgatási dotაციójának megoldása ; az adatok már egybe vannak gyűjtve, mely-lyek mindinkább meggyőzték arról, hogy a megyei adminisztráció költségeinek házi adó útján való teljes fedezése lehetetlen. Különben e kérdésben novemberben enquetett szándékok egybehíni. Javaslattól szándékozik még előterjeszteni a fővárosi rendőrség és az országos rendőrség szervezése. tárgyalásban. Kijelenté, — Simonyi E. és Hely fel-felhasználásra — hogy a kormány elvileg helyesli az adminisztratív államtitkárok rendszeresítését, de számolnia kell másrésről a pénzügyi nehé-z-ségekkel.

Legközelebb a vallás és közoktatási tárca tár-gyaltatik. Azután pedig a földmirelési, ipar s ke-reskedelmi tárca, melynél a miniszteriumok ügy-beosztásában a kormány által tervezett változtatások fognak megvitatattni, mi előre láthatólag élénkebb vitára fog alkalmat szolgáltatni.

A bizottság mai üléséről adjuk a következő tudósítást:

A tárgyalás megkezdettén, Láng Lajos mint előadó a következő költségleveleket terjeszti elő, melyek észrevétel nélkül elfogadttak: a) A királyi udvartartás 4.650.000 frt, b) Kabineti iroda és nyugdíjai 70.592 frt, c) Országgyűlési költségek 1.300.301 frt. Ez utóbbi pontnál Wahrmann Mór óhajtaná, hogy a képviselők napidíjai csak az azon napokra járjanak, mikor a ház tényleg ülészik.

Tisza miniszterelnök, Móricz Pál, Etes Hen-rik, Szontagh Pál (gómöri) felszólalásai után ezen indítványok a jelentésbe felvétele mellettötöt. Az állami közös függő adóságot ellenőrző bi-zottság kiadásainak megvizsgálási módjára nézve a bizottság jelentésében ajánlani fogja a házak, hogy e számadások is a delegáció költségeihez hasonló eljárású utasítottassanak a számszékhez.

A közönségi kiadásokból a magyar korona országaira eső összeg tárgyalásánál

Hegedüs Sándor ajánlja, hogy a hadmentes-ségi díjból a rokánt alapa fizetendő összeg a közönségi kiadások után külön rovat alatt vétes-sék fel. Szapary Gyula gróf pénzügyminiszter cél-szerűbbnek tartja a költségeket az eredeti beos-ztás szerint meghagyni. Lukács Béla Hegedüs indítványát támogatja, s kívánja, hogy ezen alpnak Magyarország ötlető része a budgetben kifejezett nyerjen és itt vétes-sék be. Láng Lajos nézete szerint ha az összeg fel-vetelük annak a pénzügyminiszteri tárcánál van helye.

Hegedüs újabb ajánlja felvételét és pedig nem a pénzügyi, hanem a honvédelmi tárca költségeit.

Végül Szapary gr. miniszternek azon indít-ánya fogadtatik el, hogy a felvétel kérdése most függöben hagyatván, a hadmentességi díjak tár-gyalása alkalmával hozzon határozatot erre nézve a bizottság. Egyébiránt a 31,702.136 frtban előirány-zott összeg elfogadttatik. Vátozatlanul megszavazttak továbbá:

e) A fennálló központi kor-mány közkezeinek nyugdíjai 130.093 frt f) nyugdíjak 4,028.751 frt g) állami adóságsók 103,907.877 frt h) vasuti kamatbiztosítási elő-legek a felvett beruházási kölcsönre 10,718.000 frt i) a Horvát-Szlavon országok bepalgatási szükségleteire előirányozott összeg tárgyalás alkalmával Szapary gr. pénzügyminiszter javaslatára a bizottság e javaslatot függöben hagyja a regniko-laris kiútdöntés javaslatának a képviselőházban tár-gyalásáig.

j) A fumei kormányzó és személyzete s a törvénykezési provizorium tárgyalásánál Lukács Béla kifogásolja, hogy az eddigi orszá-gtápanytanácsosi állás helyett jelenleg miniszteri tanácsos van föltöve. Tisza miniszterelnök azon fölvilágosítást adja, hogy egy ilyen állomás van s a hazamos idei szöl-gálat után az illetékek előléptetése máltányos, a kül-fömbéeg ugyanis csak 200 frt; egyébiránt az állo-más ezáltal nem lesz rendezesitve.

A 85.140 frtnyi előirányzás elfogadttván, észrevétel nélkül megszavazttak: k) Az állami számvévozkék általánya 130.000 frt l) A miniszterelnökség 308.600 frt m) ő felsége személye kö-rüli miniszter 50.563 frt és n) A horvát-szlavon-dalmát miniszter 35.880 frt Ezután Rakovszky István előadó előter-jeszti a belügyminiszterium költségvetését. E előirányzat 1881-re 7.617.764 frt. A központi igazgatás és földte-hermentesítés alapszükséglete címénél Helyi kérdést tesz az iránt, hogy szükség van-e az államtitkári mellett azon miniszteri tanácsosi ál-lomásra, mely 1875-ben rendezesitettét. Tisza miniszterelnök kijelenti, hogy az akkor fennálló szükség jelenleg is meg van, sőt a bel-gyminiszteriumban két államtitkárra volna szük-ség. Egyzersz mind kifejeztét ad az óhajának, hogy az állandó államtitkárok rendszerét Anglia példájára be kellene hozni. Kautz és Simonyi Ernő szintén helyeslik az államtitkárok állandósítását. Simonyi még a két államtitkári rendszert is kívánatosnak tartja, me-lyek közül az egyik állandó és a parlamentel in-kompatibilis, a másik pedig azon hárs tagja, a melynek az illető miniszter nem tagja. A cím különben 319,000 frtban átalány-képen megszavazottott. Országos levéltár 31.400 frttal elfo-gadttott. A megyék közigazgatási, árva és gyámható-sági költségei tárgyalásánál Simonyi Ernő kér-dést tesz a házi pénztárcára vonatkozólag.

